דרשוני כרך ב — בשלוש דרכים

בשלוש דרכיםנירה נחליאל

האִשה נקנית בשלוש דרכים ... בכסף, בשטר ובביאה (משנה, קידושין א, א)

ואין נקנית אלא נעשית, שנאמר, 'כי את הקנית כליתי תסכני בבטן אמי' (תהלים קלט, יג), 'קנה שמים וארץ' (בראשית יד, יט). שכל מעשה של קידושין מחדש אשה ועושה אותה לחדשה.

בְּשָׁלֹשׁ דְּרָכִים, ששלוש הן הדרכים להתקשרות בין איש ואשה, עד שתיעשה אשה לבת זוג בליל כלולותיה:

בְּכֶסֶף – ואין כסף אלא כיסופין שנאמר, 'תקרא ואנכי אענך למעשה ידיך תכסף (איוב יד, טו). שכל התקשרות בין איש ואשה ראשיתה כיסופין, שהם מושכים את המעשה. אם תִּקְרָא – היא תַּעֲנֶךָּ, ואז – לְמַעֲשֵׂה יָדֶיךָ בה היא תִּכְסֹף. שהעולם נברא במאמר, והדיבור מוליד רגש וקשר ורכות, עד שנענית וכוספת למגעו.

בִּשְׁטָר – אל תקראי 'בשטר' אלא 'בסתר', שנאמר, 'לא נכחד עצמי ממך אשר עשיתי בסתר רקמתי בתחתיות ארץ' (תהלים קלט, טו). בסתר נעשה מעשה, בעדינות ולאט נרקמים חיים משותפים במסתרי הבית. 'לֹא נִכְחַד עָצְמִי מִמֶּךָּ' – עצמיות האשה אינה נכחדת בו אלא מתעצמת.

וּבְבִיאָה – שנאמר, 'אל תיראי באי עשי כדברך' (מלכים א' יז, כג). שיש יראה בביאה ועל כן נאמר לה 'אַל תִּירְאִי'. עשי כטוב בעינייך, עשי ונעשה כדברייך, ובזאת נתקדש. דרך היראה את באה ומביאה את עצמך, שנעשה כרצונך. וסופה של אותה יראה, ביטחון ואהבה.